

In memoriam
Henzsel Ágota
(1959–2019)

A munkát elvégezte – alighanem ez volt az utolsó munkája –, de annak végeredményét, ezt a könyvet már nem láthatja...

A kéziratot Ő olvasta elsőként. Figyelmesen, körültekintően. A köztünk lévő 250 km távolságot levelezéssel hidaltuk át. Terjedelmes e-mailekben közölte észrevételeit, tanácsokkal látott el, és a legapróbb hibákra is felhívta a figyelmemet. hogy ez a kiadvány a lehető legjobb lehessen.

Én fáradozását megköszönve rövid e-mailekben válaszoltam, s csatolt fájlként küldtem a javított változatokat. Ezeket Ágota újra és újra átnézte, s további segítséget nyújtott.

Szeptember 14-én küldte az utolsó e-mailt. Ez már rövid volt, arról tájékoztatott, hogy a kéziratot pártfogólag továbbítja, kiadásra javasolja.

Hosszú hónapok közös munkája során egyszer sem találkoztunk. Áldom a Sorsot, hogy október 2-án Nyíregyházára vezérelt, s személyesen is megköszönhettem nem látványos, de igen hatékony munkáját. Erről elég csak annyit mondanom – és a képzeletükre bízom, hogy ez mennyi időt vehetett igénybe –, Ágotának több mint 300 oldalnyi szöveget kellett figyelmesen elolvasnia, s vagy 1500 lábjegyzetet ellenőriznie.

Most inkább két látványosabb munkájáról szólnék.

Balogh István, Érszegi Géza és Henzsel Ágota együttműködése eredményeként 2000-ben jelentette meg a levéltár az őrizetében lévő középkori oklevelek (1300–1525) szövegét. Balogh István egy olvashatatlan oklevélre hívta fel Ágota figyelmét. Az írás teljesen kifakult, foltok is voltak rajta. Érszegi Géza szerint ultraviola fényvel láthatóvá lehetne tenni az eltűnt betűket. Ágota ennek érdekében minden követ megmozgatott. Németh Péter múzeumigazgatóhoz, majd Papp László rendőralezredeshez fordult, végül eljutott az Országos Rendőrfőkapitányság Bűnügyi Szakértői- és Kutatóintézetéig, ahol Tímár Aranka igazságügyi okmányszakértő és a fotólaboratórium segítségével sikerült megmenteni a tudomány számára egy oklevelet. Ennek szövegét Ágota megjelentette. Mint kiderült, Rápolti Sándor 1508-ban készült, közjegyzői záradékkal ellátott végrendeletét fedezte fel. Alapos tanulmányban tárta fel a részleteket, közölte a Rápolti család genealógiáját, írt a birtokaikról, a végrendeletben szereplő személyekről, egyházakról.

A nagyecsed-i városkönyv 2006-ban került Nagyecsed város tulajdonába és a levéltár őrizetébe. Ez a 17–19. századi bejegyzéseket tartalmazó jegyzőkönyv felkeltette Ágota érdeklődését. Úgy érezte, hogy a nagy nyilvánosság figyelmét is fel kell hívnia erre a váratlanul felbukkant, helytörténeti szempontból páratlan értékű kéziratra. Még ugyanebben az évben, a Levéltári Szemlében precíz, minden részletre kiterjedő elemzéssel mutatta be a nagyecsed-i városkönyvet.

Az írás az ember!

Én ilyenek ismertem.

Sípos Ferenc